

Розуміння та ідентифікація цих потреб може стати основою туристичного бізнесу. Безумовно, таку ціль легше поставити, ніж досягти, оскільки стратегія повинна спиратися на існуючі конкурентні переваги (наприклад, позиціонування брэнда, технологічні переваги, програми лояльності, клієнтська база). Однак, в якості відправної точки для досягнення ринкового лідерства ці напрямки є надзвичайно перспективними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Travel & Tourism Global Economic Impact & Issues 2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/2017-documents/global-economic-impact-and-issues-2017.pdf>.*
  2. *Tourism and the Sustainable Development Goals – Journey to 2030 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419340>*
-

Горан Тетяна Анатоліївна, магістрантка 1 курсу,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Виготовлення конкурентоспроможної продукції, яка відповідає міжнародним стандартам якості, надає можливість підприємствам створити ефективні умови для її реалізації не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку. Пошук інноваційних підходів в підприємницькій діяльності; співпраця з іноземними партнерами, використовуючи механізми кооперації та інтеграції; реклама вітчизняної продукції за кордоном; удосконалення іміджу підприємства; участь в регіональних та міжнародних виставках і ярмарках створює передумови для перспективного розвитку підприємницької діяльності в Україні.

На сучасному етапі трансформації світового господарства саме інновації стають обов'язковим елементом господарської діяльності підприємств і є важливим стимулюючим фактором й передумовою їх розвитку. «Інноваційна діяльність – одна з основних сфер функціонування будь-якого підприємства, у якій використовуються знання з техніки, економіки, екології, соціальної психології й соціології, фундаментальних і прикладних наук; тісно переплітаються теорія і практика, виробництво та управління ним, стратегія і тактика» [1, с. 206–209].

В умовах загострення глобальної конкуренції наприкінці ХХ століття – на початку ХХІ століття імперативом забезпечення міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності у довготерміновій перспективі виступає процес створення та розвиток інноваційних конкурентних переваг.

Інноваційне мале підприємництво найчастіше ґрунтується на ризикових наукових дослідженнях. На відміну від нього, у великих корпоративних структурах створюються максимально сприятливі умови для залучення. При формуванні стратегії поведінки необхідно враховувати та використовувати переваги малих наукомістких підприємств, розширення масштабів

інноваційного підприємництва і сполучення в економіці малого і великого корпоративного бізнесу. Мале і велике корпоративне підприємництво пов'язане одне з одним відносинами не тільки конкуренції, а й співробітництва в різних формах. [2, с. 422-428].

Чинники макросередовища, які безпосередньо впливають на формування інноваційної діяльності підприємств (рис. 1).

Рис.1. Чинники макросередовища, які впливають на формування інноваційної діяльності підприємств

Необхідно зазначити, що зовнішні чинники, які впливають на процес виникнення інновацій, характеризуються здатністю постійно змінюватися і диференціюватися [1, с. 206-209].

Отже, створення великих, високотехнологічних корпоративних структур має ряд важливих переваг у порівнянні з підприємствами малого і середнього бізнесу, і вони відіграють значну роль у формуванні ефективної структури народного господарства й у посиленні економічної і науково-технічної інтеграції України. Завдяки об'єднанню капіталів вони мають можливість збільшити обсяг виробленої продукції, розширити масштаби сучасних господарських операцій. Їм також під силу формування власних фондів інвестування, необхідних для реалізації перспективних проектів.

Ускладнення умов бізнес-середовища, загострення конкурентної боротьби суб'єктів господарювання за уподобання споживачів, активізація пошуку засобів завоювання прихильності покупців вимагають від підприємців забезпечення свого місця на ринку, що є результатом вибору серед альтернативних варіантів у межах системи координат «зростання-розвиток», з орієнтацією на досягнення довгострокових конкурентних переваг. Різноманітні форми об'єднання підприємств мають прояв практично на всіх ринках [2, с. 96-100].

Щодо форм організації виробництва, здатних забезпечити інноваційний розвиток, то однією з найважливіших на сучасному етапі є впровадження інтеграційних структур – кластерів. Ефективність даної моделі досягається за рахунок інноваційної діяльності, розвитку взаємодопомоги, поєднання кооперації з конкуренцією та поширення взаємного обміну інформацією, знаннями ноу-хау та патентами. Територіальні інноваційні кластери мають у своїй основі стабільну систему поширення нових знань, технології, продукції, тобто інноваційно-технологічну мережу.

Рис. 2. Умови, які необхідно створити для ефективного розвитку кластерів в Україні

Підприємства кластера одержують додаткові конкурентні переваги завдяки можливості здійснювати внутрішню спеціалізацію і стандартизацію, скорочувати вартість трансакцій, мінімізувати витрати на впровадження інновацій [3, с. 161–165].

Розглянемо умови, які необхідно створити для ефективного розвитку кластерів в Україні (рис. 2).

Важливість інноваційних промислових кластерів полягає не тільки в їх спроможності інтегрувати творчий потенціал окремої місцевості у добровільне партнерське об'єднання з метою отримання сукупного економічного прибутку на основі комплексного задоволення потреб як споживачів, так і виробників, але ще й тому, що кластер виступає як форум, в рамках якого відбувається діалог між діловими, державними, науковими і громадськими колами щодо шляхів розвитку конкурентних переваг окремих територій, регіону, чи країни в цілому [4, с. 256–260].

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що формування інституціональних структур міжнародного бізнесу під впливом науково-технічного розвитку вимагає постійного аналізу провідних тенденцій у накопиченні наукового знання, оцінки горизонтів науково-технологічного та інноваційного розвитку.

Оскільки з розвитком процесів глобалізації, інтернаціоналізації та інтеграції, поширенням сфери діяльності ТНК, підвищенням ролі інтелектуальної праці, інформації та технології, в економічному зростанні став відбуватися істотний вплив НТП на трансформацію інституціональних структур міжнародного бізнесу [5, с. 70–72].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шлюсарчик Б. Умови інноваційності підприємств у сучасній ринковій економіці / Б. Шлюсарчик // *Держава та регіони. Серія: «Економіка та підприємництво»*. – 2009. – № 3. – С. 206–209.
  2. Слободян Т. І. Коопераційні форми міжнародного науково-технічного співробітництва підприємств / Т. І. Слободян // *Наукові записки. Серія: «Економіка»*. – 2010. – Вип. 15. – С. 422–428.
  3. Панухник О. В. Інноваційна концепція забезпечення формування конкурентоспроможності економіки регіону / О. В. Панухник // *Формування ринкових відносин в Україні. Серія: «Розвиток регіональної економіки»*. – 2010. – № 2 (105). – С. 161–165.
  4. Коляденко С. В. Кластери як один з інтегрованих формувань в АПК / С. В. Коляденко // *Зб. наук. праць Черкаського держ. технол. ун-ту. Серія: «Економічні науки»*. – Черкаси: ЧДТУ, 2010. – Вип. 22. – С. 256–260.
  5. Безикура А. Ю. Методологічні підходи щодо вивчення впливу НТП на інституціональну структуру міжнародного бізнесу / А. Ю. Безикура // *Економіка та держава*. – 2010. – № 8. – С. 70–72.
-

Ців'юк Василь Миколайович, магістрант 1 курсу,
Гродський Сергій Вікторович, к.е.н.,
старший викладач кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Економічний розвиток у сучасному світі характеризується провідною роллю технологічного прогресу. Інноваційна діяльність на сучасному етапі розвитку стає однією з найважливіших системних чинників економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності як окремого підприємства, так і галузі, і країни в цілому, а також забезпечення її економічної безпеки.

Сьогодні вирішення проблеми досягнення економічного зростання національної економіки як ніколи тісно пов'язане з прискореним розвитком інноваційної сфери. Тому все частіше державні стратегічні програми розвитку декларують завдання переходу економіки від експортного і сировинного до інноваційного типу.

Безумовно, у реалізації таких програм вирішальним є людський фактор. Без освіченого персоналу надто складним завданням є адаптація передових технологій, які показали свою ефективність на світових ринках. Знання та пов'язані з ними професійні навички і надалі залишатимуться критично важливими, але економічні реалії все в більшій мірі породжуватимуть попит на людей, які мають додаткові, екстра-навички, уміння та здатність управляти інноваціями або, принаймні, підтримувати їх. І ці вимоги не обов'язково є суто